

Транспониране на Директива
2012/29/ЕС от 25 октомври 2012 г. за
установяване на минимални стандарти
за правата, подкрепата и защитата на
жертвите на престъпления

Миряна Илчева, научен сътрудник, Правна програма,
Център за изследване на демокрацията

Директива 2012/29/ЕС за правата, подкрепата и защитата на жертвите

- Жертвите на престъпления - признати за такива и третирани с уважение, тактичност и професионализъм без никаква дискриминация;
- При всички контакти с компетентен орган следва да се вземат предвид личните обстоятелства и непосредствени нужди, възраст, пол, евентуални увреждания и зрялост на жертвите на престъпления, като същевременно се зачита напълно физическата, психическата и моралната им неприкосновеност;
- Жертвите на престъпления следва да бъдат защитени от вторично и повторно виктимизиране, от сплашване и от отмъщение, да получават подходяща подкрепа за по-бързо възстановяване и достатъчен достъп до правосъдие.

Закон за подпомагане и компенсация на пострадали от престъпления

- Достъп до информация и услуги за всички пострадали от престъпления от общ характер;
- Разширяване на кръга на лицата, които получават финансова компенсация от държавата; когато пострадалият е починал в резултат на престъплението - правото на подпомагане и финансова компенсация преминава върху неговите наследници или върху лицето, с което се е намирал във фактическо съжителство;
- Организацията за подкрепа на пострадали осигуряват подслон или друго подходящо временно настаняване на пострадалите от престъпления, за които е налице непосредствен риск от вторично и повторно виктимизиране, сплашване и отмъщение.

Закон за подпомагане и компенсация на пострадали от престъпления - продължение

- При уведомяването за правата им компетентните органи се съобразяват със състоянието на пострадалите, вкл. с възрастта им; устно и писмено чрез формуляр по образец, на език, който пострадалите разбират; за уведомяването се изготвя протокол по образец и единият екземпляр се връчва на пострадалия;
- Наблюдаващият прокурор в хода на досъдебното производство следи за изпълнението на задълженията на разследващите органи за предоставяне на информация;
- Задграничните представителства на Република България в държавите - членки на Европейския съюз, информират писмено българските граждани, пострадали от престъпления на територията на приемащата държава, за компетентните органи в тази държава, към които могат да се обърнат.

Наказателно-процесуален кодекс

- Значително забавяне на промените!
- Гарантира се правото на пострадалия за получи писмен превод на актовете, засягащи негови права и законни интереси (постановление за прекратяване и спиране)
- Специално основание за назначаване на експертиза - установяване специфични нужди от защита на свидетел (риск от вторично и повторно виктимизиране, възможности за сплашване и отмъщение) - спрямо тях съответни подходящи мерки за защита;

Наказателно-процесуален кодекс - продължение

- Участието на пострадалия при депозиране на показания - нови правила, гаранция срещу възможните рискове, вкл. от емоционално и психическо страдание;
- Разпит на свидетел със специфични нужди от защита - избягване контакт с обвиняемия, вкл. чрез видео и телефонна конференция;
- Неприсъствено приобщаване на показанията на уязвими лица, разпитани в досъдебното производство.

Въпроси?

Благодаря за вниманието!

<http://victimspractices.eu/>

<http://www.csd.bg/>